

Työehdot-osasto/Haring

19.10.2018

SAK 13365 / 2018

Sosiaali- ja terveysministeriö
kirjaamo@stm.fi

Lausuntopyyntöne 20.8.2018
STM/2645/2017

TUPAKKA- JA NIKOTIINIPOLITIIKAN KEHITTÄMISTYÖRYHMÄN MIETINTÖ

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry lausuu seuraavasti:

Yleistä

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt lausuntoa tupakka- ja nikotiinipolitiikan kehittämistyöryhmän mietinnöstä. Työryhmä on paneutunut syvällisesti asiaan ja esittää yhteensä 44 toimenpide-ehdotusta, joilla tavoitellaan edellytysten luomista tupakka- ja nikotiinituotteiden käytön loppumiselle vuoteen 2030 mennessä. Tavoite on kunnianhimoinen, mutta kansanterveydellisin perustein perusteltavissa. Työryhmän mielestä esitettyjen toimenpide-ehdotusten toteuttamista tarvitaan jo seuraavan hallituskauden alussa. Lisäksi olisi tarvetta muutaman vuoden välein toteuttaa lisätoimia. SAK pitää perusteltuna tällaista suunnitelmallista tavoitteen seurantaa ja toimenpiteiden päivittämistä ja suhtautuu pääosin myönteisesti tehtyihin toimenpide-ehdotuksiin.

Kommentit toimenpide-ehdotuksiin

SAK:lla ei ole huomautettavaa **verotusta** koskeviin ehdotuksiin (ehdotukset 1-3).

Nuorten tupakoinnin aloittamisen ehkäisyä koskevien ehdotusten osalta SAK toteaa, että on tärkeää pyrkiä vähentämään tupakoinnin aloittamista. SAK ei kuitenkaan ole vakuuttunut, että tupakkatuotteiden ja nikotiinia sisältävien tupakan vastikkeiden ja vastaavien ostamisessa, maahantuonnissa ja hallussapidossa alaikärajan nostaminen 18 vuodesta 20 vuoteen (ehdotus 4) merkittävästi vähentäisi tupakoinnin aloittamista.

SAK kannattaa **savuttomien ympäristöjen** lisäämistä säädöksillä. Ehdotetussa asunto-osakeyhtiölain muutoksessa (ehdotus 13) puututaan merkittävällä tavalla asukkaan oikeuteen tupakoida kotiinsa kuuluvissa tiloissa. Säädös on ymmärrettävä, mikäli tupakoinnista on haittaa asunto-osakeyhtiön toisille asukkaille, mutta ainahan näin ei ole. Kyseessä on siinä määrin vaikea ja monitahoinen kotirauhaa koskettava kysymys, että ilman huolellista valmistelua ja laajaa kuulemista lakimuutosta ei ole syytä toteuttaa.

Työehdot-osasto/Haring

19.10.2018

Tupakkalain alaisten tuotteiden markkinointia koskeviin ehdotuksiin ei ole huomautettavaa. SAK näkee tärkeäksi panostaa **tupakoinnin lopettamisen tukeen**. Vaikka maakuntiin perustettavat tupakasta vieroituksen yksiköt (ehdotus 19) ovatkin kannatettavia, tapahtuu tärkein vieroitus perustasolla, jossa tarvitaan osaamista ja resursseja vieroituksen tukemiseen. Työpaikoilla tupakoinnin lopettamisohjelmat (ehdotus 21) on mahdollista ottaa nytkin työterveyshuollon toimintasuunnitelmiin. Toimintasuunnitelma on työterveyshuollon ja työpaikan yhdessä laatima suunnitelma, joka perustuu työpaikan tarpeisiin. Tässä mielessä toimenpide-ehdotus on nähtävä ennen muuta suosituksena, joka otetaan suunnitelmaan, jos sille on tarvetta ja ”tilausta”. Tähän liittyen työnantaja olisi kannustettava kustantamaan tupakka- ja nikotiiniriippuvuuden hoitoon käytettävät, reseptillä määrättävät vieroituslääkkeet.

Viestintäkampanjaa, matkustajatuonnin rajoituksia ja uusien tuotteiden säätelyä koskeviin kohtiin SAK ei ota kantaa. **Toimeenpanon tehostamista** koskevien ehdotusten osalta hallinnollisen sanktiomaksun käyttöönottoa tupakointirikkomuksissa (ehdotus 36) on syytä selvittää ja arvioida sen toteuttamismahdollisuuksia. **Muiden toimenpiteiden** osalta SAK kannattaa julkisten varojen sijoittamisessa ehdotettua vastuullisuutta ja pidättäytymistä tupakka- ja nikotiiniteollisuuteen sijoittamisesta (ehdotus 42).

Tupakka- ja nikotiinipolitiikan kehittäminen edellyttää toimivia asiantuntija-, seuranta- ja tietojärjestelmiä. Tämä ei voi toteutua ilman riittävien voimavarojen turvaamista näille toiminnoille.

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry